

Traducere: Magda Zucker

Trei abordări ale viselor

Miketz 5781

Într-una dintre cele mai importante transformări din literatură, Iosef avansează dintr-o singură mișcare de la prizonier la Prim Ministru. Ce anume avea Iosef - un om complet din afara culturii Egiptene, un "evreu", un om care stătuse în închisoare pentru o falsă acuzație de tentativă de viol - ce l-a scos în evidență ca lider al celui mai mare imperiu al lumii antice?

Iosef avea trei daruri, care se regăsesc la multe persoane separat, dar sunt foarte puțini care să le aibă combinate. Primul dintre ele era că visa vise. Inițial nu știm dacă cele două vise din adolescență - cel în care spicele fraților săi se închinău în fața spicului său și cel în care soarele, luna și unsprezece stele i se închinău - sunt într-adevăr o reprezentare a măreției viitoare sau doar imaginația hiperactivă a unui copil răsfățat cu iluzia grandorii.

Doar în pericopa Miketz a acestei săptămâni descoperim o informație esențială care ne-a fost ascunsă până acum. Iosef îi spune Faraonului care avusese două vise: "Cât privește faptul că faraon a visat visul de două ori înseamnă că lucrul este hotărât din partea lui Dumnezeu și că Dumnezeu se va grăbi să-l aducă la îndeplinire." (Gen. 41:32). Doar în retrospectivă realizăm că visul dublu al lui Iosef era un semn că și acela nu era doar un rod al imaginației sale. Iosef era cu adevărat destinat să fie un lider în fața căruia familia sa se va închina.

În al doilea rând, asemeni lui Sigmund Freud multe secole mai târziu, Iosef avea darul de a interpreta visele celorlalți. A făcut acest lucru pentru paharnic și patiser în închisoare și, în pericopa acestei săptămâni, pentru Faraon. Interpretările sale nu erau nici magice, nici miraculoase. În cazul paharnicului și patiserului, și-a amintit că după trei zile urma ziua de naștere a Faraonului. (Gen. 40:20). Conform tradiției, conducătorii organizau un festin de ziua lor și decideau soarta unor anumiți indivizi (în Marea Britanie, celebrarea zilei Reginei continuă această tradiție). Era așadar rezonabil să presupună că visele paharnicului și patiserului aveau legătură cu acest eveniment și arătau speranțele și temerile lor subconștiente.¹

¹ Ibn Ezra 40:12 and Bechor Shor 40:12 both make this suggestion.

În cazul viselor lui Faraon, este posibil ca Iosef să fi cunoscut tradițiile antice egiptene legate de perioadele de foamete de șapte ani. Nahum Sarna citează un text egiptean din timpul domniei Regelui Djoser (cca. secolul douăzeci și opt î.e.a.):

Eram mâhnit pe Marele Tron, iar cei care se aflau la palat aveau o suferință în inimă dint-un rău foarte mare, căci Nilul nu crescuse în vremea mea, timp de șapte ani. Cerealele erau puține, fructele se uscau și toate alimentele erau în cantități reduse.²

Cea mai impresionantă realizare a lui Iosef așadar a fost cel de-al treilea dar al său, abilitatea de a pune în aplicare visele, rezolvând problema pe care o vesteau. Imediat ce a aflat de o foamete ce va dura șapte ani, a oferit o soluție:

“Acum, faraon să aleagă un om priceput și înțelept și să-l pună în fruntea țării Egiptului. Faraon să pună prefecți în țară, ca să ridice o cincime din roadele Egiptului în timpul celor șapte ani de belșug. Să se strângă toate bucatele din acești ani buni care au să vină; să se facă, la îndemâna lui faraon, grămezi de grâu, provizii în cetăți și să le păzească. Bucatele acestea vor fi provizia țării pentru cei șapte ani de foamete care vor veni în țara Egiptului, pentru ca țara să nu fie prăpădită de foamete.” (Gen. 41:33-36)

Am mai văzut latura de administrator genial a lui Iosef, atât în casa lui Potifar, cât și în închisoare. Acest dar al său, demonstrat la momentul potrivit, a condus la numirea sa ca Prim Ministru al Egiptului.

Așadar de la Iosef învățăm trei principii. Primul este: să visezi. Nu te teme niciodată să îți lași imaginația să zboare. Atunci când oamenii vin la mine pentru sfaturi legate de leadership, le spun să își acorde timpul, spațiul și imaginația de a visa. În vise ne descoperim pasiunile, iar urmarea pasiunilor noastre este cel mai bun mod de a duce o viață plină de satisfacții.³

De este considerat că nu este practic să visezi. Nu este adevărat; este unul dintre cele mai practice lucruri pe care le putem face. Unii oameni petrec luni de zile planificând o vacanță, însă nici măcar o zi pentru a-și planifica viața. Ei se lasă purtați de schimbări și circumstanțe. Este o greșeală. Înțelepții spuneau “De fiecare dată când întâlnim [în Tora] cuvântul *vayehi*, ‘Și a venit pentru a trece,’ este preludiul unei tragedii.”⁴ O viață *vayehi* este una în care lăsăm pasivi lucrurile să se întâmple. O viață *yehi* (“Să fie”) este una în care facem lucrurile să se întâmple, iar visele noastre sunt cele care ne dau direcția.

Theodor Herzl, căruia îi datorăm existența Statului Israel mai mult decât oricărei altei persoane, obișnuia să spună “Dacă îți dorești, nu este doar un vis.” Am auzit la un moment dat o poveste minunată de la Elie Wiesel. Pentru o vreme Sigmund Freud și Theodor Herzl au locuit în același district din Viena. “Din fericire” a spus el “nu s-au întâlnit niciodată. Vă puteți imagina ce s-ar fi întâmplat dacă s-ar fi întâlnit? Sigmund Freud ar fi spus ‘Spune-mi, Herr Herzl, de cât timp ai acest vis? Întinde-te pe canapeaua mea pentru a te psiho-analiza.’ Herzl s-ar fi vindecat de visele sale, iar astăzi nu ar fi existat niciun stat evreu.” Din fericire, poporul evreu nu s-a vindecat niciodată de visele sale.

Cel de-al doilea principiu este acela că liderii interpretează visele celorlalți. Ei articulează ceea ce este incipient. Găsesc o cale de a exprima visele și temerile unei generații. Discursul lui

² Nahum Sarna, *Understanding Genesis*, New York, Schocken, 1966, 219.

³ One of the classic texts on this subject is Ken Robinson, *The Element: How Finding Your Passion Changes Everything* (New York: Penguin Books, 2009).

⁴ Megillah 10b.

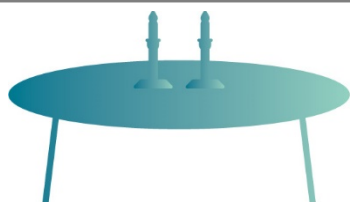
Martin Luther King Jr. “Am un vis” vorbea despre visele afro-americanilor, dându-le aripi. Nu visele lui Iosef au fost cele care l-au făcut un lider, ci visele lui Faraon. Visele noastre ne dau direcția; visele celorlalți sunt cele care ne dau oportunitatea.

Cel de-al treilea principiu este: găsește un mod de a-ți implementa visele. Observă mai întâi problema și mai apoi găsește un mod de a o rezolva. Kotzker Rebbe a atras atenția asupra unei dificultăți în scrierile lui Rashi. Rashi (Ex. 18:1) spune că lui Yitro i-a fost dat numele Yeter (însemnând, “el a adăugat”) căci “el a adăugat un pasaj la începutul Torei [având cuvintele], “Alege dintre oameni ...” (Ex. 18:21). Acest lucru se petrecea când Yetro l-a văzut pe Moshe conducând singur și i-a spus că ceea ce făcea nu era bine: vor ajunge și el și poporul să fie extenuați. Așadar el ar trebui să aleagă oameni potriviți și să le delege cât mai mult din povara leadership-ului.

Kotzker a subliniat că pasajul pe care Yitro l-a adăugat Torei nu începea cu “Alege dintre oameni.” A început câteva versete mai devreme când a spus, “Ceea ce faci nu este bine.” (Ex. 18:17) Răspunsul dat de Kotzker era unul simplu. A spune “Ceea ce faci nu este bine” nu este o adăugire la Tora – este pur și simplu constatarea unei probleme. Adăugirea a constatat în soluție: delegarea.

Liderii buni sunt sau se înconjoară de cei care rezolvă probleme. Este ușor să observi când lucrurile nu merg bine. Un lider are abilitatea de a le rezolva. Geniul lui Iosef nu era acela de a prezice șapte ani de belșug urmați de șapte ani de foamete, ci conceperea unui sistem de stocare care va asigura rezerve de alimente pentru anii de foamete.

Visează vise, înțelege și articulează visele celorlalți și descoperă moduri de a le transforma în realitate – acestea sunt cele trei daruri ale leadershipului , urmând calea lui Iosef.

ÎNTREBĂRI ÎN JURUL MESEI DE SHABAT

1. Visează vise: cât de mărețe sunt ideile pe care le visezi pentru propria ta viață?
2. Înțelege visele celorlalți: Ascultă aspirațiile celorlalți oameni și îi ajuți să le vizualizeze într-un mod mai clar?
3. Găsește căi de a le transforma: Cum poți transforma aceste vise în realitate?

-